

**KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
SHUMEN**

**ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ”
ЗАЕДНО ПИШЕМ ИСТОРИЯТА**

**ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА “ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО
ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО И ТЕХНОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ”**

Утвърждавам:.....
/Декан: доц. д-р Р. Михайлова/

**КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА
на специалност “Педагогика на обучението по техника и технологии”**

Област на висше образование: 1. Педагогически науки
Професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ...
Образователно квалификационна степен: Бакалавър
Професионална квалификация: Учител по техника и технологии

**Шумен
2024**

Квалификационна характеристика на специалност „Педагогика на обучението по техника и технологии“	Издание 2	Редакция 1	9.02.2024 г.
---	-----------	------------	--------------

Квалификационната характеристика на завършилите специалност „Педагогика на обучението по техника и технологии“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“, придобили висше образование в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, както и учебният план, осигуряващ тяхната подготовка, са съобразени с Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен „магистър“ ПМС № 162/2002 г., Постановление 125 от 24 юни 2002 г., Националната класификация на професиите и длъжностите, 2011 г., Приложение 4 към Заповед № РД01-931/27.12.2010 г. с влезлите в сила промени в НКПД-2011 г. от 01.05.2016 г., НАРЕДБА за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, приета с ПМС № 289 от 07.11.2016 г. изм. и доп., бр. 105 от 18.12.2018 г., в сила от 18.12.2018 г., НАРЕДБА № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, Закон за висшето образование, Закон за предучилищното и училищно образование, Правилник за структурата и организацията на процеса на обучение в ШУ.

I. ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Основна цел

Обучението в специалност *Техника и технологии* има за цел подготовката на висококвалифицирани учител по *Техника и технологии*, които притежават знания умения, лични и професионални компетенции, способност и стремеж към непрекъснато самоусъвършенстване, самообразование и саморегулация, необходими за осигуряване на качествен образователно-възпитателен процес в прогимназиалната и гимназиална степени на средното училище. Тази цел определя насочеността на обучението към решаването на следните:

2. Допълнителни цели

2.1. Реализиране на цялостна фундаментална, общотeorетична и практико-приложна подготовка, която осигурява интегративни и интердисциплинарни знания в три направления — педагогическо, техникотехнологично и предприемачество. Първите две направления са традиционни за подготовката на учители по техника и технологии и се реализират чрез цикли от техникотехнологични и психологопедагогически дисциплини, изучавани от студентите - бъдещи учители. Третото направление е нова идея, която разширява подготовката на учителя по техника и технологии в посока на предприемаческото образование.

2.2. Формиране на професионални умения, които съответстват на изискванията, произтичащи от членството на България в Европейския съюз, предвид необходимостта от хармонизиране на нашето образование с европейското.

Квалификационна характеристика на специалност „Педагогика на обучението по техника и технологии“	Издание 2	Редакция 1	9.02.2024 г.
---	-----------	------------	--------------

2.3. Създаване на образователна среда, осигуряваща възможност на бъдещите специалисти да овладеят съвременни методи на изследване, за изява на творческото им и иновативно мислене

2.4. Подготовка за изпълнение на професионалните задължения в съвременното информационно общество, чрез усъвършенстване на компютърната и информационна грамотност на бъдещите учители.

2.5. Придобиване на адекватен личен опит, съответстващ на бъдещата им професионална

2.6. Формиране на професионално-личностни качества, способност и стремеж към непрекъснато самоусъвършенстване и самообразование.

3. Задачи

3.1. Придобиване от учителя по техника и технологии на техническа, технологична, икономическа, проектна, педагогическа и практическа компетентност, за да се осигури висок професионализъм на завършилите специалността и възможност за отговор на постоянно усъвършенстващата се образователна система.

3.2. Реализиране на обучение по обновени програми, съобразени със световните образователни стратегии за нов тип педагогически взаимодействия, при които учителя престава да бъде само източник на информация, а се превръща в консултант, фасилитатор и организатор на съвместната дейност.

3.3. Прилагане в процеса на обучение в специалността на съвременни критерии за качество на висшето образование, които предполагат студентите - бъдещи учители да придобият умения за търсене и анализ на научна информация в областта на техниката, технологиите, предприемачеството, педагогиката и психологията, както и да се формират у тях образователна, комуникативна и организационна компетентности.

КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

1. Област и обхват на знанията

Обучението на бъдещия учител по техника и технологии е насочено към формиране на интелектуално-познавателни, мотивационно-ценностни, педагого-психологически и действено-практическа компетентности.

Завършилите ОКС "бакалавър" специалност "Педагогика на обучението по техника и технологии" трябва да притежават знания за:

- особеностите на психическите процеси при учене;
- общите теории за обучението и възпитанието;
- дидактика на технологичното обучение;

Квалификационна характеристика на специалност „Педагогика на обучението по техника и технологии“	Издание 2	Редакция 1	9.02.2024 г.
---	-----------	------------	--------------

- поне един чужд език;
- нормативната база и тенденциите за развитие на българската образователна система;
- съвременните дидактически технологии и възможностите за прилагането им в процеса на обучение по техника и технологии;
- използване на информационно-комуникационните технологии в обучението.

Знанията на завършилите ОКС "бакалавър" задълбочени интегративни и интердисциплинарни знания (ориентирани по оста: педагогика и психология, методика и педагогическа практика, технически дисциплини и предприемачеството) в сферата на хуманитарните и технически науки.

В хода на обучението се формират профилиращи знания, необходими за успешната реализация на завършващите специалисти, чрез формите на задължителната подготовка, избираемите курсове (Традиции и съвременност в обучението по технологии и предприемачество, Професионално ориентиране и кариерно развитие, Разработване на уроци в дигитална среда, Графичен дизайн, Педагогическата дейност в технологичното обучение, Съвременни тенденции на предприемачеството в прогимназиален етап, Дизайнерският проект в технологичното обучение, Управление на предприемаческата дейност, Технологично моделиране, Иновации в технологичното обучение).

1. Област и обхват на уменията

Завършилите бакалавърска степен в специалност "Педагогика на обучението по техника и технологии" трябва да притежават умения за:

- многостранна психолого-педагогическа и технико-технологична информация за всички дялове от теорията и методиката на обучението по техника, технологии и предприемачество;
- владене професионално-технически и методически знания, които да умее да прилага в педагогическата практика;
- откриване на интердисциплинарни връзки и зависимости между отделните факти, явления и процеси и да ги използва както в практически дейности, така и при научни разработки;
- прилагане на усвоените знания по техника, технологии, предприемачество, педагогика, психология в процеса на обучение в средното училище;
- прилагане новостите в сферата на професионалната област при решаване на теоретични и практически задачи;
- планиране, организиране и провеждане на самостоятелно педагогическо изследване по важен за процеса на обучение проблем;
- прилагане новостите в сферата на професионалната област при решаване на теоретични и експериментални задачи;

3. Компетентности /знания и умения, прилагани в практиката/

Квалификационна характеристика на специалност „Педагогика на обучението по техника и технологии“	Издание 2	Редакция 1	9.02.2024 г.
---	-----------	------------	--------------

3.1. Личностни компетентности

- Да спазват общочовешките ценности и етичните норми по време организирания и провеждан от тях образователно-възпитателен процес;
- Да овладяват нови знания и да повишават непрекъснато своята квалификация в светлината на идеите за продължаващото обучение.
- Да развиват у себе си професионална мотивираност и отношение към бъдещата професия;
- Да притежават „педагогически такт“, в проявлението, на който намира израз общата култура на педагога и високият му професионализъм;
- Да се ориентират в света на духовните ценности, отразяващи различни култури и светогледи;
- Да се ориентират в ключовите проблеми на съвременния живот - екологически, политически, граждански, социокултурни и др.
- Да решават проблеми, общи за различните видове професионална дейност (комуникативни, търсене и анализ на информация, вземане на решения, организация на съвместна дейност и др.).

3.2 Професионални компетентности

В пряката си професионална дейност завършилите ОКС „бакалавър“ са способни да:

- планират, организират и управляват компетентно образователно-възпитателния процес по технологии и предприемачество;
- изграждат на умения за по-нататъшно самообучение и самоусъвършенстване;
- създават на умения за поддържане на професионални взаимоотношения, изградени на основа на общи интереси за работа в екип;
- формират на професионална мотивираност и отношение към бъдещата професия;
- развиват на аналитично-конструктивно мислене и критична наблюдателност, способности, умения и компетенции за творческа работа в областта на технико-технологичното обучение;
- осъществяват на педагогическо взаимодействие в интерактивна образователна среда;
- използват на съвременни научни методи и средства за изследване и диагностициране на резултатите от обучението по учебник предмет «Технологии и предприемачество», съобразно изискванията на Наредба №3/15.04.2003 г. за системата за оценяване;
- планират, организират и провеждат различни форми на технологични дейности, предприемачески инициативи и образователни проекти в системата на училищното образование и неформалното обучение, като осъществяват

Квалификационна характеристика на специалност „Педагогика на обучението по техника и технологии“	Издание 2	Редакция 1	9.02.2024 г.
---	-----------	------------	--------------

партньорството между участниците в образователния процес, институциите, родителите, общините и с други заинтересовани страни.

3.3. Инструментални компетентности

- притежават умения за изготвяне на конструктивна и технологична документация;
- притежават умения за работа с дигитални измервателни уреди, обработващи машини и приспособления;
- притежават умения за използване на компютърни технологии в обучението.

3.4. Технологични компетентности

- за реализиране процес на обучение, съгласно изискванията на ДООИ и учебните програми с използване на интерактивни методи и форми и информационно-комуникационни технологии;
- за усъвършенстване на собствената си професионална дейност и мотивация за собствено професионално развитие.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите специалността "Педагогика на обучението по техника и технологии" с ОКС "бакалавър" могат да бъдат назначавани на следните длъжности.

1. Учител в системата на технологичното обучение, респективно културно-образователната област "Технологии и предприемачество" системата на технологичното обучение в прогимназиалния етап и профилирани паралелки на СУ, обединени училища (ОУ), първи гимназиален етап, центрове за подкрепа и личностно развитие;

2. Ръководител на школи, курсове, кръжоци с технико-технологическа насоченост, центрове за подкрепа и личностно развитие, педагогически консултативни кабинети;

3. В специализираните обслужващи звена в системата на училищното образование и могат да извършват изследователска и информационна дейност, организационно и методическо подпомагане, организиране на квалификационни дейности и обучения за педагогическите специалисти по технологии и предприемачество;

4. Да извършват дейности по управление на международни програми за реализиране на образователните политики за технологична и предприемаческа подготовка във формална и в неформална образователна среда;

5. Експерт по технико-технологично обучение и професионално образование в системата на общинските, областни и държавни ръководни звена (РУО).

6. След спечелен конкурс да бъдат назначавани във висши училища или изследователски институти.

Квалификационна характеристика на специалност „Педагогика на обучението по техника и технологии“	Издание 2	Редакция 1	9.02.2024 г.
---	-----------	------------	--------------

III. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР“ ПО СПЕЦИАЛНОСТ „ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ“

Бакалавърската степен се придобива след четири годишен курс / 8 семестъра и 240 кредита/ в редовна форма на обучение, съгласно приложения учебен план.

Дипломирането се осъществява в два варианта:

Първи вариант:

1. Държавен изпит - писмен.
2. Държавен практико-приложен изпит.

Втори вариант:

1. Защита на дипломна работа (при успех не по нисък от Мн. добър 4,50).
2. Държавен практико-приложен изпит.

V. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

- да продължи образованието си в образователно-квалификационна степен ”магистър“;
- да получат второ висше образование;
- да продължи образованието си в образователна и научна степен „доктор“;
- да специализира чрез следдипломна квалификация и участват във форми за придобиване на професионално-квалификационни степени;
- да участва в различни форми на продължаващо обучение през целия живот.

Квалификационна характеристика на специалност „Педагогика на обучението по техника и технологии“	Издание 2	Редакция 1	9.02.2024 г.
---	-----------	------------	--------------